

## Přepis I.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. V Kristu milovaní! "Nebud'me žádostivi věcí zlých, jako jich žádali předkové naši [...] Toto pak se událo se předobrazně; napsáno je to však k výstraze pro nás, na něž připadla doba poslední." - Tak vyznívá dnešní epištola (9. neděle po Svatém Duchu; 1 Kor 10, 6-13).

Čili je vůlí Boží, aby i chyby a hříchy našich předků nám nakonec prospívaly k dobrému. Totiž jako poučení a výstraha. Ti, kterým se dostalo pravého zjevení, kteří měli nadpřirozenou víru, patřili k vyvolenému národu, přesto odpadali od Boha. A jedním z hlavních důvodů byla právě zlá žádostivost a smilstvo.

Proto i jeden každý z nás se musí mít na pozoru, aby neupadl do osidel smyslů, což pozitivně vyjádřeno znamená, že musíme důsledně usilovat o čistotu těla a duše.

Vždyť jako křesťané jsme povoláni k životu, a sice k životu na věčnost, a tak jsme též povoláni k životu v čistotě. Ta ovšem - kvůli prvotnímu hříchu - není nikomu z nás vrozená. Kromě svatého lidství Kristova se jen dva lidé narodili jako zcela čistí: totiž neposkvrněná Panna Maria a svatý Jan Křtitel, jenž byl očištěn v mateřském lůně ještě před svým narozením. Až na tyto dvě výjimky se všichni lidé rodí nečistí a poskvrnění. - To znamená, že každý z nás musí nejprve být očištěn. Poprvé nám byla dokonalá čistota a svatost darována úžasnou svátostí křtu.

Žel tato prvotní křestní nevinnost bývá až příliš často později pozbývána, protože naše padlá přirozenost zůstává nakloněna ke hříchu a v pokušeních jen s obtížemi odolává. Svou čistotu tedy musíme střežit a chránit. To ovšem stojí nemalé úsilí. A tak musí být čistota srdce doslova vybojována. Tento zápas o čistotu - jenž je vposledku vlastně zápasem o nebe samo - se týká každého jednoho z nás: dítěte i dospělého, mladíka i starce, muže stejně jako ženy, ženatých a vdaných stejně jako svobodných ... těch, kteří žijí v klášteře, jako i těch, kteří zůstávají ve světě.

Čistota je také ctnost, kterou je nutno zachovávat odpovídajícím způsobem v každém životním stavu: před manželstvím jako zdrženlivost a odříkání; v manželství jako láskyplné odevzdání se druhému bez sobecké nevázanosti; a konečně pro zasvěcené duše znamená čistota nerozdělenou bezprostřední sebeobět' Bohu.

Jsme-li tedy povoláni k životu věčnému, jsme vyzváni nejprve k zápasu o čistotu. Co je naší výzbrojí v tomto svatém boji? Musíme ovládat především tři duchovní zbraně, z nichž první je **rozumnost**.

Musíme vždy jednat rozumně, což zde znamená zvláště opatrně. (Latinské prudentia se často překládá ne jako rozumnost, ale právě jako opatrnost.) Být opatrný znamená nevystavovat se blízké příležitosti k hříchu, neboť čistota je ctnost křehká a snadno zranitelná. Jen ten, kdo se rozhodně vyhýbá blízké příležitosti k hříchu, jedná skutečně odvážně a vpravdě rozumně. V zápase o čistotu vyžaduje odvaha útek. Jen hlupák se vystavuje nebezpečí. Svatý Don Bosco zdůrazňoval: "K překonání ostatních neřestí je třeba jednat přímo proti nim, čelně na ně zaútočit... Když však chcete přemoci tělesná pokušení, tak je nutno prchnout, utéci. Kdo se nejrychleji dá na útek, ten nejjistěji zvítězí."

Rozumnost nám velí, abychom zvláště své oči dobře ovládali. Co totiž oko vnímá, to se vrývá

hluboko do duše. Proto praví Kristus: "Svící těla tvého je oko tvé. Je-li oko tvé zdravé, bude světlé celé tělo tvé; je-li však oko tvé špatné, celé tělo tvé bude temné" [Mt 6, 22n]. Mimořádně důležité je, abychom si uchovali duchovní bdělost, vždyť i pouhým pohledem je možno těžce zhřešit. Před tím nás varuje Pán Ježíš v kázání na hoře: "Každý, kdo chtivě pohlédne na ženu, již s ní zcizoložil ve svém srdci" [Mt 5, 28]. - A tak v dnešní době, kdy jsou naše oči a naše srdce tzv. masmédií a reklamou přímo atakovány, musíme jednat zvláště rozumně, tj. opatrně.

Navíc je dnes nezbytně nutná i druhá zbraň pro uchování čistoty, totiž **umrtvování**. To učí náš Pán, když praví: "Svádí-li tě oko tvé k hříchu, vyloupni ho a odhod' od sebe" [Mt 5, 29]. Tento Kristův výrok samozřejmě nelze chápat doslovně. Všichni světci si jej brali k srdci, a přece se nikdo nemrzačil. Evangelium zde totiž učí onomu spásnému duchovní úkonu zvanému umrtvování. "Vyloupnout vlastní oko" tedy znamená neprodleně a energicky odvracet pohled od zvráceností a zahánět veškeré neřestné myšlenky, představy a obrazy. Tedy krotit své smysly a s rozhodností je ovládat.

Když jednou třináctiletý D.S. uviděl u svých spolužáků nemravný časopis, roztrhal ho a řekl jim: "Oči nám dal Bůh, abychom obdivovali krásu Jeho stvoření. A vy je zneužíváte k prohlížení nestydatostí, které ničí vaši duši. Už jste zapomněli na Ježíšovo napomenutí: Když tě tvé oko svádí ke hříchu, tak ho vyloupni!?" To vůbec není špatné na třináctiletého hochá!

Třetí a snad nejučinnější zbraní v zápase o čistotu je **pokora**. Ta spočívá v pravdivosti; totiž, že vpravdě uznáme jednak svou vlastní slabost, a současně nekonečnou moc a moudrost Boží. Pokora tedy vede na jedné straně ke zdravé nedůvěře vůči sobě samému a současně k bezmezné důvěře v Boha.

"Věřte na svou vlastní slabost!" - Tak své syny často napomínal M.L. Svatý Pavel to v dnešním čtení připomíná slovy: "Kdo se domnívá, že stojí, hled', aby nepadl." Nehoršeme se tolik nad hříchy druhých, ale dbejme především na to, abychom sami nepadli. Člověk, který se má za nezranitelného, velmi brzy padne. Tak přivedl nedostatek pokory k pádu dokonce i Samsona. Onoho neobyčejně silného Samsona, kterého nepřekonal ani desítky mužů, přemohla nakonec jediná neřest: smyslná žádostivost vyvěrající z pýchy.

Ovšem i ti, kdo dokáží žít čistě a bez poskvrnny, se nesmějí domnívat, že je to jejich vlastní zásluhou. Bez pomoci Boží milosti nemůže nikdo vytrvat v pravé čistotě srdce. Právě pokora chyběla jansenistům. Jansenismus bylo francouzské sektářské hnutí v sedmnáctém až osmnáctém století. Jeho stoupenci se vyznačovali mimořádnou přísností a pokládali se za zvláště dokonalé a vyvolené. Jeden kardinál, který navštívil jejich centrum, klášter Port-Royal, o nich pravil: "Jsou čistí jako andělé, a pyšní jak démoni." - Z toho je patrné, že bez pokory je i čistota k ničemu.

Důležité je, aby pokorná nedůvěra v sebe sama byla vždy provázena bezpodmínečnou **důvěrou v Boha**. Náš Pán totiž nedovolí, abychom byli pokoušeni nad své síly. Tímto ujištěním vrcholí dnešní epištola: "Bůh však jest věrný, jenž nedopustí, abyste byli pokoušeni nad to, co dokážete [ovšem s Jeho pomocí] snést." Bůh od nás také nežádá nic nemožného. A vždy nám dává milost, abychom mohli v pokušeních obstát.

Křesťanská čistota není žádná naivita či slabost. Vždyť se jedná o mocnou ctnost, která nás činí silnými. Ctnost přece znamená pevný, trvalý návyk v konání mravního dobra. Čistota tedy působí, že všichni, kteří ji zachovávají, jsou skutečně vnitřně pevní a silní (jak to

dokládají příklady všech svatých mučedníků čistoty - vzpomeňme jen na svatou Anežku Římskou, svatou Agátu, Lucii ... Marii Gorettiovou).

A k tomu nás čistota činí skutečně šťastnými, a sice už v tomto pozemském životě. Vždyť stojí psáno: "Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou." - "Blahoslavení" neznámá nic jiného než "šťastní". Svatý Tomáš Akvinský k tomu praví, že ti, kdo jsou čistého srdce, mohou už zde na zemi "jistým způsobem patřit na Boha", čili už zde na zemi v určitém smyslu vidí Boha. Kdo tedy žije čistě, ten je už v tomto životě Bohu zvláště blízko. Amen.

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.